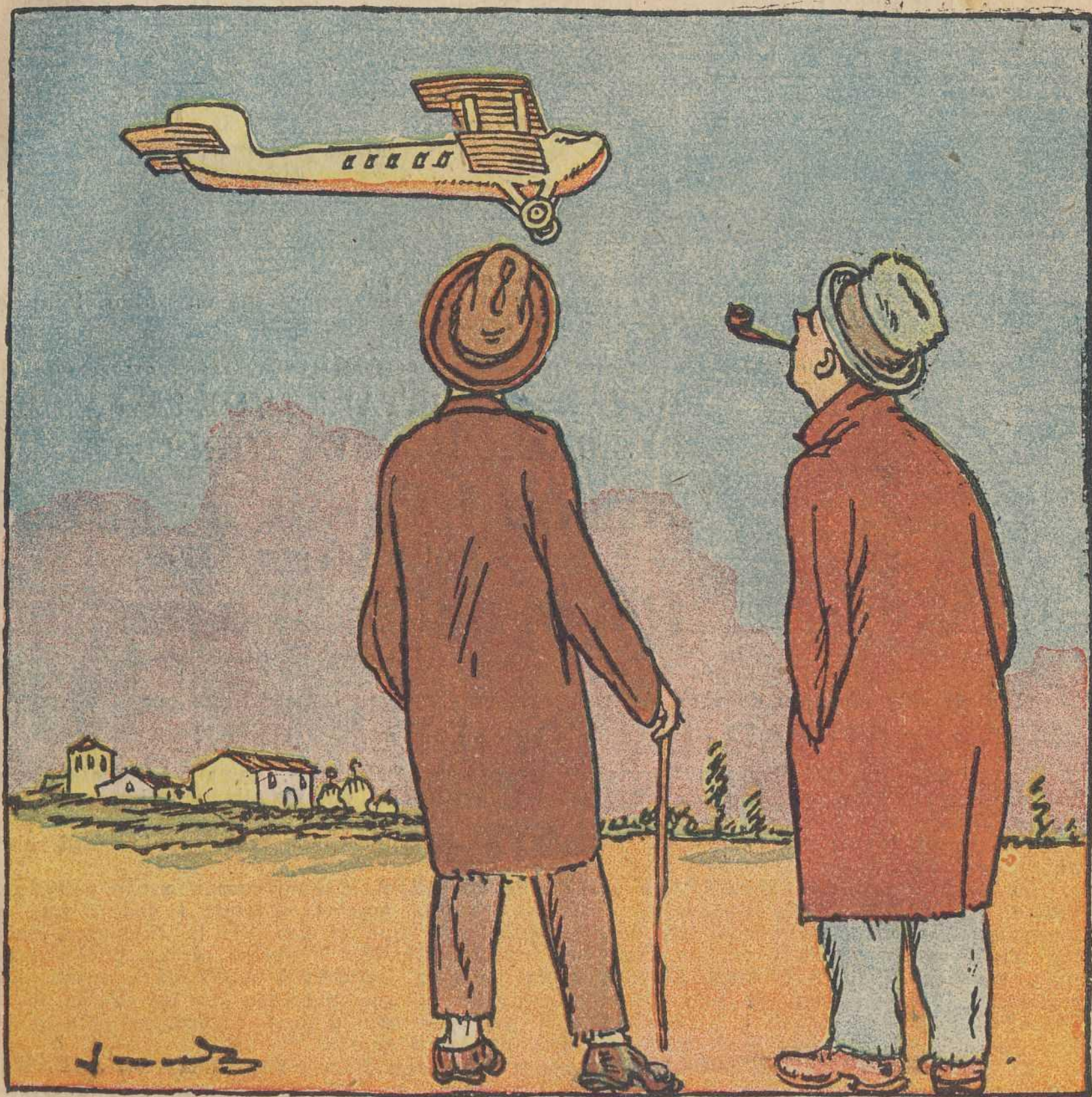
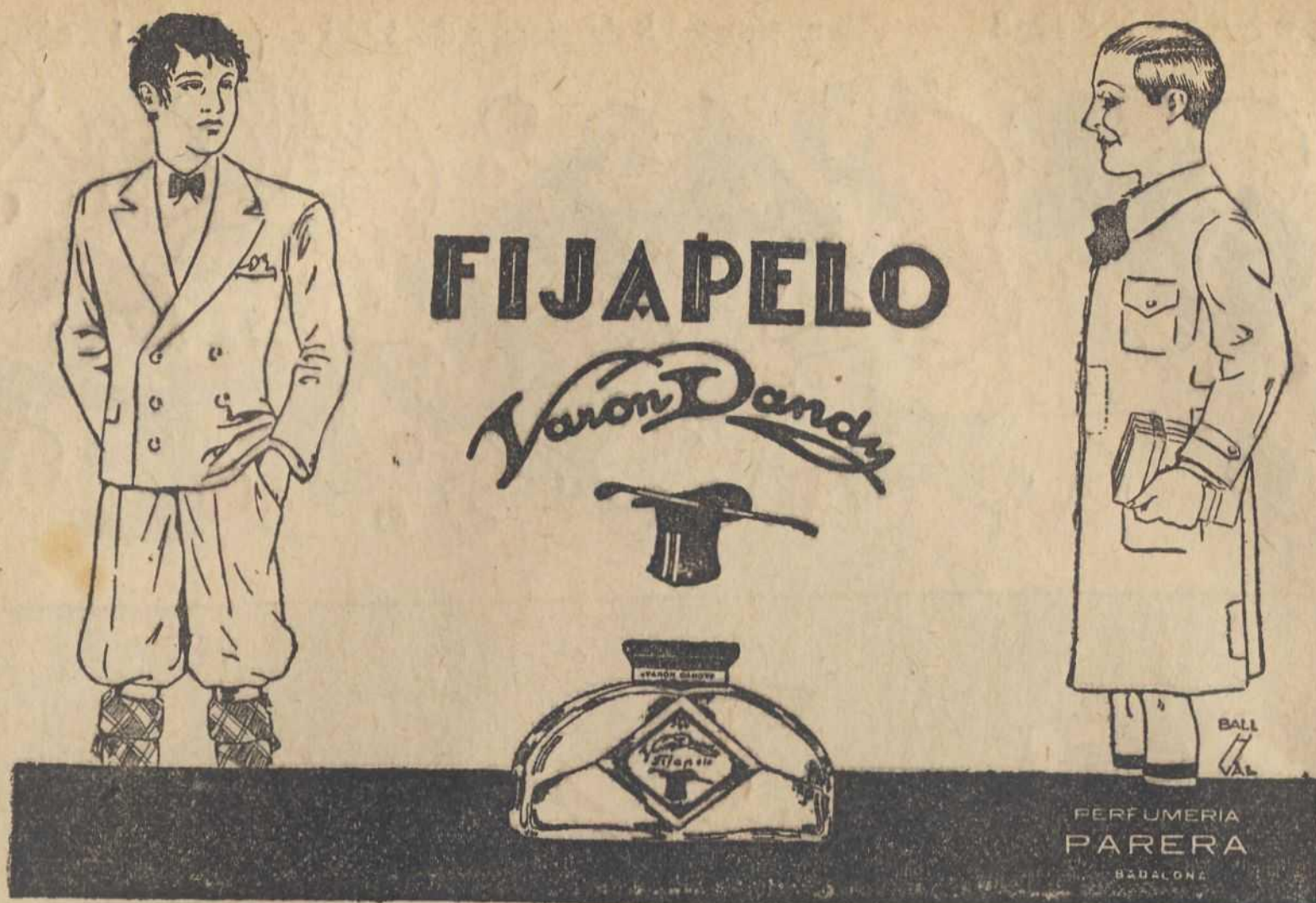

UNA PETITA CONFUSIO

- Porta lavabos, quartos de bany, piscina, calefacció central, bar i cinquanta ascensors...
- Vols dir?
- Calla, no! Ara el confonia amb l'Augustus!

El ric; Et tinc enveja perquè fas més cara de ric tu que jo.
 El pobre; Doncs jo et compadeixo perquè vertaderament aparentes un pobre. Pentinat cada dia amb el **FIJAPELO "VARON DANDY"** i canviaràs d'aspecte.

DEFENSA I FORTALESA DE L'APARELL
 RESPIRATORI DELS NENS AMB EL
Xarop Infantil Aspaime
 Agradable de prendre i la
Pomada Aspaime
 (Untures al pit)

Medicaments còmodes de fàcil ús, receptats pels metges i recomanats per

CURAR LA TOS DELS NENS

Combaten Catarros, Angines, Laringitis, Bronquitis, Pulmonies, Asma i les malalties de les Vies Respiratòries, que són causa de TOS i SUFOCACIÓ, que les alleugen al moment i les resolen radicalment.

Una untura al pit de POMADA ASPAIME el descongestia, facilitant la respiració i traient la fatiga.

El XAROP INFANTIL ASPAIME i POMADA ASPAIME no contenen cap substància nociva ni perillosa per a l'organisme infantil, ço que permet instituir i seguir tots els tractaments, variant les quantitats, des del naixement fins al final de la infantesa, sense cap temor ni prevenció i sempre amb èxit satisfactori. Per aquestes circumstàncies especials, tant el XAROP INFANTIL ASPAIME com la POMADA ASPAIME, estan indicadíssims igualment en les persones d'edat avançada que pateixen de les VIES RESPIRATÒRIES amb TOS i SUFOCACIÓ i que per son delicat organisme sols poden ésser-los administrats els medicaments propis de la infantesa.

El XAROP INFANTIL ASPAIME es ven a 2 pessetes flascó, i la POMADA ASPAIME a 0'50 pessetes caps: SEGALA, Rambla de les Flors, 14; JELART, Princesa, 7, Barcelona i principals farmàcies d'Espanya, Portugal i Amèrica.

Especialitat del Laboratori Sókatarg.—Oficines, Ter, 16.—Telèf. 564 S. M., Barcelona

El pintor Francesc Ribalta

VALÈCIA i Castelló celebren aquests dies amb actes solemniais el tercer centenari de la mort d'en Francesc Ribalta, veritable fundador de la gloriosa escola valenciana i un de's més grans pintors de terres catalanes.

No manca qui el suposa fill de la Catalunya estricta; altres e. fan nat a la ciutat de València; algú sosté la possibilitat de què vingués al món al poble d'Andella, en la província de Castelló de la Plana; però són els més els qui asseguren ésser aquesta darrera ciutat el seu lloc de naixença.

Fill de pintor, encara que els seus ascendents haguessin estat pagesos, en Ribalta devia ésser, a son lloc, cap d'una gran família de pintors, tots els quals il·lustraren l'art llur i el nom de qui fou llur mestre.

En efecte: de la filla d'un pintor valencià, del qual n'havia rebut lliçons, i amb la qual acabà per unir-se en matrimoni, llevat d'un noi, qui morí infant, n'hagué tres noies i altre baró, anomenat Joan. Aquest fou pintor com el seu pare. De les tres filles, dues es casaren amb els pintors Castelló i Castanyera, deixebles d'en Ribalta, i de la tercera, entrada després monja al convent de Santa Carina, hom sap que havia tingut abans relacions amb el gran Ribera, dit l'*Espagnoletto*, qui havia tingut també per mestre en Ribalta.

El nostre biografiat, qui, abans de prendre lliçons de qui més endavant devia ésser el seu sogre, n'havia rebudes del seu pare, fou veritablement mestrat en el seu art, a Bolonya, sots la direcció dels famosos Carraccio, que tenien oberta acadèmia en aquella ciutat.

Tornat a València després dels seus estudis, posseït ja, com el primer, de la tècnica del seu art, va pintar gran nombre de quadres per a les esglésies d'aquella ciutat així com per les de Toledo, Segorb i altres.

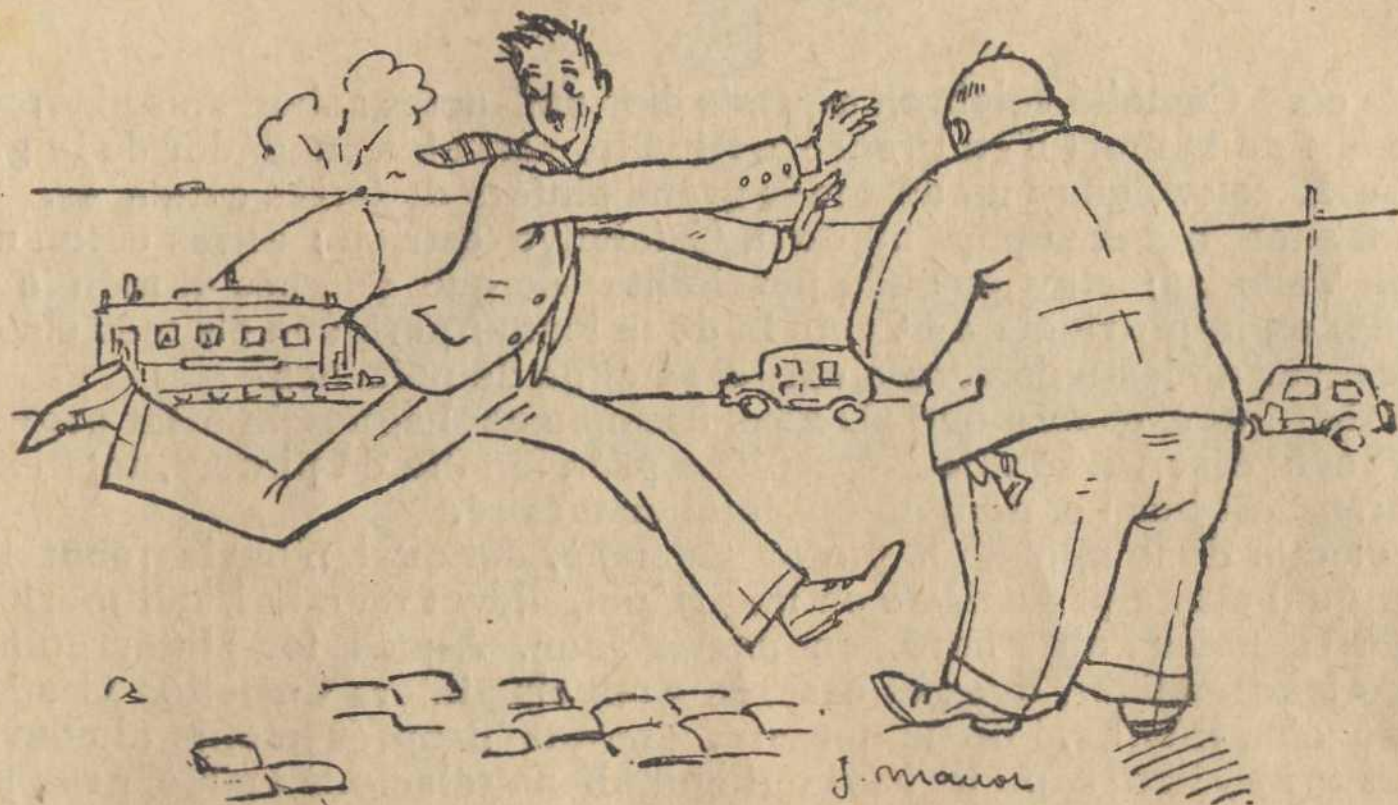
Va ésser un gran dibuixant, donant a les seves figures un aire de noblesa i grandiositat remarcables; fou un mestre en l'anatomia externa del cos humà, de les formes i proporcions, del qual en va fer un completíssim estudi, i va acreditar-se de peritíssim en la tècnica del colorit. Malgrat la gran influència que havia rebut de Rafel Carraccio i de Sebastià del Piombo durant la seva estada a Itàlia, i dels grans mestres del Renaixement, va ésser perfectament original, personalíssim, i digne representant de l'escola que acapdilla. L'esclat de son geni artístic pogué manifestar-se a Bolonya, però no és menys positiu que *pintava en valencià*, com diu un dels crítics de la seva obra.

Deixà un sens fi de teles que li mereixeran per sempre més la bona anomenada de què frueix en el món de l'art, tals com «Sant Bru», «Sant Roc», «Sant Francesc», «Crist en la creu», «La Cena» i molts altres.

Morí en Francesc Ribalta el dia 13 de gener de l'any 1628 als setanta set anys d'edat, rebent el seu cos cristiana sepultura dins la capella de Sant Esteve de la parròquia de Sant Joan de València, en qual ciutat traspassà.

Els seus coterranis li alçaren, anys a venir, un bell monument a Castelló, que aquests dies hom podia veure agençat de corones de flors i de branques de llorer, símbol de la glòria que obtingué en aquesta vida mortal, així com de la perdurable que segurament li mereixeria l'esmerçament que va fer del seu geni a la major honra de qui és Suprem Artista i font de la qual s'origina tota bellesa.

ABECÉ

- Per què corres tant?
- Per evitar una baralla.
- Entre qui?
- Entre jo i el que em persegueix.

ÓPTICA MORATÓ

9 PETRITXOL, 9

(Entre Portaferrisa i Plaça del Pi)

Fàbrica d'ulleres fundada l'any 1915
Precisió i màxima economia

Instint maternal

CORATJOSA i decidida, Lily acompanyava el seu pare i els altres caçadors en llurs aventures. Amant de les emocions, educada a la moderna (per bé que refractària a molts excessos i disbarats que la vida actual comporta), aficionada a tots els esports, la donzella no volgué quedar-se a la ciutat mentre el seu únic company s'allunyava a la recerca de passatemps agradosos i a gestes atrevides que sempre havien constituït la seva dèria.

— El meu lloc és al vostre costat — havia dit al seu pare quan aquest s'oposava a què la filla anés amb ell. — Encara que als homes us sembli que no, la companyia d'una dona pot ésser força útil en moltes ocasions i en altres àdhuc necessària. A més, què hi faria aquí, sola amb el servei?

— Però cal comptar amb els perills que poden presentar-se — havia objectat el senyor Ducman. — A voltes és necessari tenir una gran serenitat i posseir una absoluta confiança en si mateix.

— I això és exclusiu dels homes? Com a vós mateix, em fa una gran il·lusió canviar de vida per una temporada.

— Vols dir que no te'n penediràs? Estàs ben segura que no sentiràs enyorança de la ciutat i dels seus encisos?

— El principal, que sou vós, el tindré amb mi.

El senyor Ducman havia somrigut i, com sempre, s'avingué al desig de la seva filla.

Val a dir que no tingué motius per penedir-se'n. Feia ja temps que havien arribat a terres africanes i que el campament estava instal·lat en el millor indret per a la casa major. La presència de la donzella gràcil i riallera, feinejadora i sol·lícita, era per aquells quatre amics extraordinàriament agradable. Ella procurava fer el que calia perquè no trobessin en manca certs petits detalls en la toaleta, en el sobre-taula, en el menjar, que malgrat la llur insignificància eren rebuts amb joia; ella cuidava que els criats reclutats entre els indígenes acomplissin la feina que tenien marcada, però ho feia amb tant d'ecert i amb tanta diplomàcia, que amb el màxim rendiment obtenia encara que tots es sentissin contents. I un dia que el més vell dels amics es va sentir indisposat fou ella la que amb la ciència casolana i la sol·licitud d'una bona mestressa de casa aconseguí un guariment ràpid i complet.

Quan de la boca dels caçadors sortien les més sinceres lloances, ella reia gentilment i els feia callar dient-los:

— L'única paga que vull és que em deixin venir amb vostès quan surten d'expedició. Sentiria no poder col·laborar en les gestes que puguin realitzar-se.

I les varies vegades que amb èxit complet havien cercat i capturat o mort una fera, Lily s'havia comportat amb la mateixa ardidesa i amb igual sang freda que els seus companys.

— Aquí no som quatre homes i una dona; aquí som solament cinc amics entregats a la dèria de viure a ple aire i a la d'heure les emocions de la caça — exclamava ella, molt sovint.

— Tanmateix, és innegable que la gràcia i la dolcesa d'una damisel·la gentil com vós contrasta notablement amb la pesantor i l'eixutesa nostres — oposava algun dels caçadors.

— Damunt d'una bèstia que s'ho mereixi, tan mal fan les bales de la meva escopeta com les de la vostra.

I la donzella els seguia sempre que sortien a fer una batuda, sense mostrar mai defallença física ni abatiment moral.

Un dia s'allunyaren força del campament. El guia els havia dit que per aquell costat era molt possible de trobar-hi rastre de lleons, car algun dels seus servents indígenes havia asseguret que en anar-hi a cercar determinades herbes havia sentit forts bramuls.

Feia una calor terrible, la marxa en terreny rocós era pesada i els insectes a grans voliors es feien sumament enutjosos. A això calia afegir-hi que la set els turmentava i que, contra les suposicions del guia, cap senyal no es veia de veïnatge de feres.

Els caçadors estaven malhumorats de debò, sense excloure al pacient senyor Ducman. La sola que es mantenia serena i tranquil·la era Lily.

— Per què contrariar-se així — filosofava — si el que ens passa és la cosa més natural? No tot el que es desitja té realització... almenys immediata. La fatiga i el cansament i fins la set són l'obligada contribució a les joies que hem tingut fins ara i que segurament tindrem més tard.

De sobte es trobaren davant d'una roca oberta en un profund esboranc.

— Heus ací una roca que ignoràvem i que ens pot ésser d'utilitat algun dia exclamà un dels caçadors.

Pot molt ben ésser que sigui el cau d'alguna fera — observà el guia —. Mireu sinó, aquestes petjades que es veuen per ací prop, on la terra és un xic tova.

Amb les màximes precaucions entraren a la cova el senyor Ducman i dos dels seus companys i en sortiren ben aviat duent dos lleonets en els braços.

— Les meves suposicions eren certes — féu tot satisfet l'indígena.

— I quina preciositat de bestioletes! — exclamà Lily,

— Elles ens poden servir d'esquer — atinà un dels caçadors. — Ens amaguem i en arribar llurs pares tenim caça assegurada.

— I si tarden massa? — replicà un altre. — Ara ja coneixem el cau. Qualsevulla estona, millor que el moment actual, podem tornar i potser no tindrem d'esperar gens.

— El que podem fer — aconsellà el més jove dels quatre amics — és matar aquestes bèsties. Feina feta no té destorb i mentretant estalviem a l'humanitat el perill de dos enemics que el dia de demà esdevindran peril·losos.

— No, pobrets! — protestà Lily. — Tan bonics com són!

— Més ho són els grossos i no dubtem pas en enviar-los-hi una bala si els tenim tret.

— És innegable, però en aquell cas, ells tenen defensa.

— Quina? A ésser possible, procurem no ésser vistos i la nostra escopeta es descarrega abans que s'hagin donat compte de nosaltres.

— Tanmateix, matar a sang freda aquests dos cadells em semblaria quelcom molt semblant a un assassinat.

— Permeti que li digui que no veig massa la diferència.

El senyor Ducman cregué convenient de intervenir en la discussió.

— I bé, amic meu, síguem condescents amb aquesta feblesa femenina. Deixem de moment els petits i cerquem la manera d'atrapar els grans.

— No hi tinc cap inconvenient — féu el jove caçador —. Si això té de plaure a la vostra filla...

— Moltes gràcies — exclamà Lily, verament satisfeta.

I prenent els dos lleonets, i asseient-se a l'entrada de la cova, se'ls posà a la falda i els amoixà com a dos gossos.

— El que nosaltres podem fer — suggerí el guia — és de prendre posicions a l'entorn, a veure si veiem venir el lleó o la lleona.

— Estem força lluny del campament i l'hora de dinar s'apropa — observà el company que menja més.

— I bé; és qüestió de perdre mitja hora — féu el senyor Ducman —. Si tardem massa deixarem la caça per una altra ocasió.

I dirigint-se a la seva filla, afegí:

— I tu, que no véns?

— Tot seguit. Permeteu-me que col·loqui aquestes dues bestioletes en el fons de la cova!

Semblava, però, que no pogués deixar d'amoixar-les. Les seves mans fines es passejaven per damunt del pèl dels dos lleonets que rebien l'afalac estirant-se i rebotcant-se per la falda de la nova amiga. Lily reia i tot era jugar amb ells com tenia per costum amb el gat de casa seva.

De sobte, un crit la féu deixondir:

— La lleona! Salva't, filla meva!

La donzella veié a poques passes la fera que se la mirava fit a fit. La primera intenció fou de prendre l'escopeta que tenia al seu costat i disparar, però compregué que abans que tingués el temps de fer-ho la bèstia se li hauria llençat al damunt. Amb la sang glaçada dins les venes romangué immòbil, esperant l'escomesa de la lleona. Aquesta, però, s'apropà poc a poc, i posant-se al costat de Lily llepà amorosament els seus fillets. La damisel·la compregué a bastament que l'instint maternal de la bèstia s'havia sentit satisfet pel tracte de què eren objecte els seus menuts, i això l'havia fet devenir mansa.

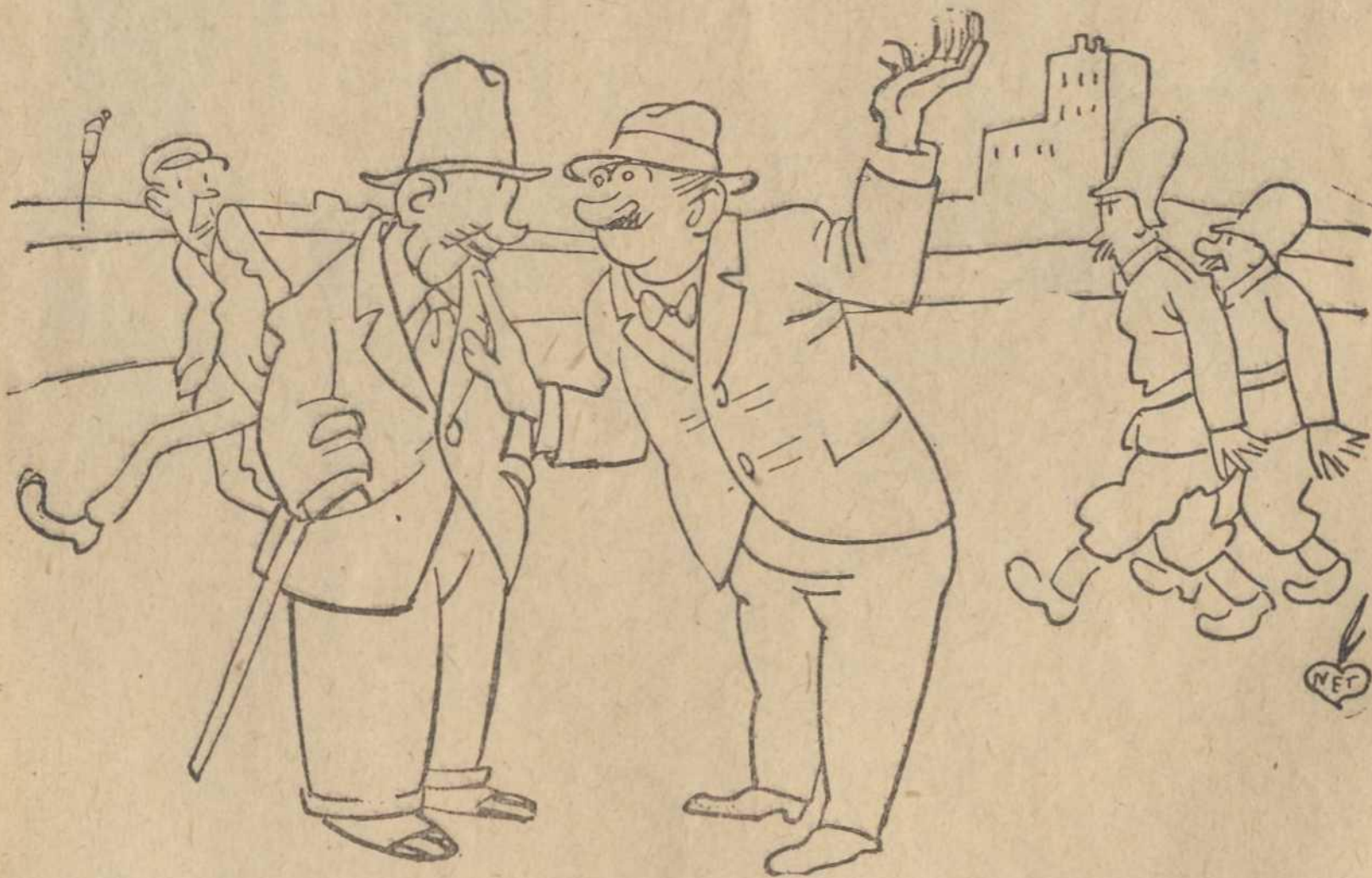
No calia, tanmateix, de refiar-se'n massa. Amb l'ànima en un fil, acaricià els leonets, i alçant-se poc a poc els deixà al costat de la lleona i partí lentament. De sobte es girà, tement una agressió, i ja no veié la mare ni els fills, que devien haver entrat a la cova.

Aleshores correu vers on l'esperava el seu pare, tot excitat.

— Filla meva, creia ja perdre't per a sempre. El pitjor és que no podia tirar, car la fera estava tan al teu davant, que, d'errar-la, podia tocar-te a tu. Tampoc no m'atrevia a cridar els companys, que no sé on deuen haver anat, per tal de no esguerrar-ho tot.

— Sortosament, pare, la lleona s'ha sentit en aquests moments més mare que fera.

JORDI CATALÀ

— I doncs, no t'has casat.

— No, noi. Tota la família s'hi oposa.

— Però i la noia que diu?

— Que vols que digui. Que no és de la família la noia?

DE LA NATACIÓ

DESPRES de les moltes travessies del Canal de la Mànega per nedadors i nedadores de tota mena, veus aquí que ara, dues dones intenten travessar l'Estret de Gibraltar, feta quasi èpica que ens recorda les gestes del gran Hèrcules qui obrí aquell pas a la mar a cops de massa i després hi plantà aquelles columnes que hi ha als duros, amb el rètol «Non Plus Ultra».

Però aniríem errats si suposéssim que la travessia de l'Estret és el *non plus ultra* de les nedadores. I cal elles no s'aturen tan fàcilment! Veuteu com després d'això, intentaran d'anar a Mallorca a peu, vull dir, a braç o travessar el Mediterrà de Marsella a Alger o algun altre disbarat semblant.

Diuen que una de les nedadores arribà quasi a completar la travessia una de les vegades que ho intentà però q e desistí per fatiga en trobar-se davant de Tarifa. Per fatiga? No ho cregueu! Es la Tarifa el que li va fer por. Compteu! passar per davant de Tarifa a gran velocitat! amb el preu a què estan les tarifes avui! I si parlem de tarifes duaneres, també és natural que la miss nedadora s'esverés perquè el lard és de pago i e la en duia molt segons costum dels nedadors de gran distància.

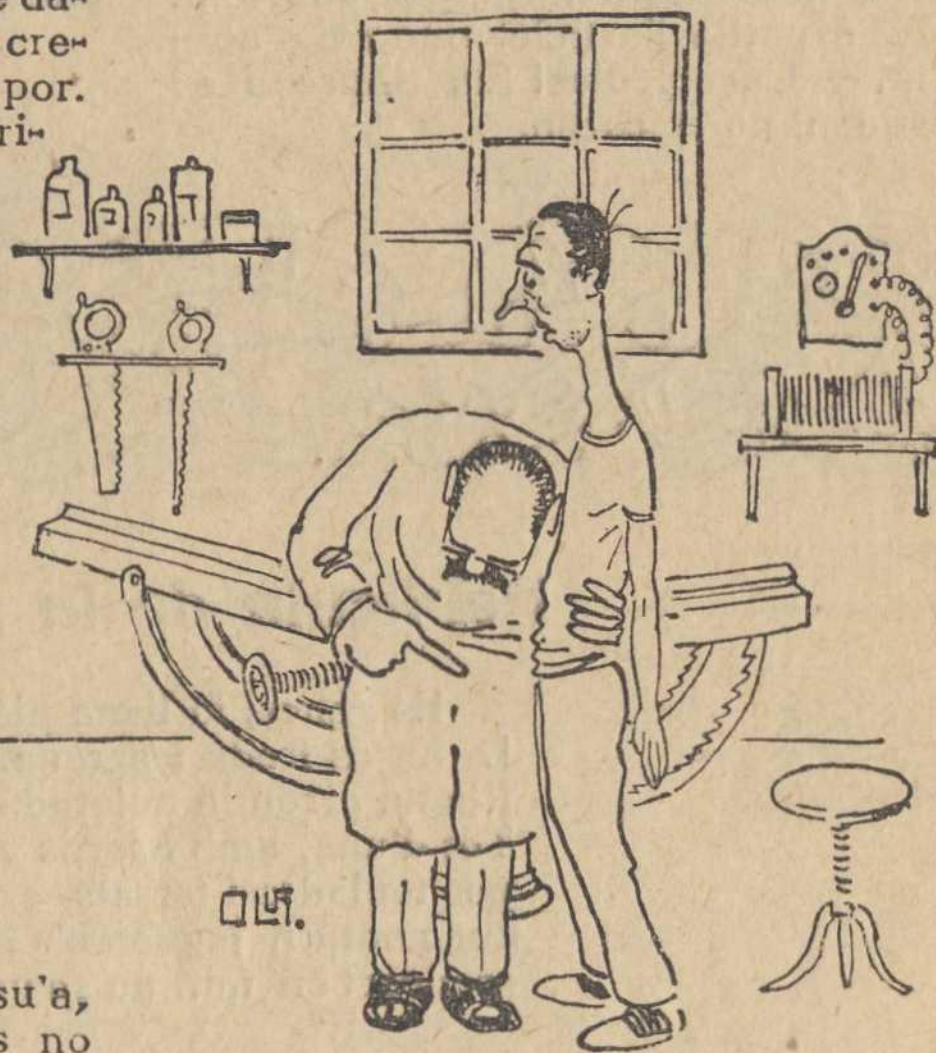
Diu que si logren travessar l'Est et aniran a provar els Dardanel. Pobres d'elles! Si troben algun dardanel malhumorat és capaç de menjar-se les crues.

Em sembla, però, que hauran de desistir de llur empresa, renunciar a creuar l'Estret, pel senzill motiu que l'Estret és molt ample. Mireu si n'és, que quan els arbres estaren a la Península, estigueren nou cent anys abans no acabaren de passar-lo, de retorn a l'Àfrica.

Hèrcules, és clar, com que era tan gran, el passà en un tres i no-res, però amb tot i això aquesta feta és considerada com un dels treballs d'Hèrcules. Es que aquestes *miss* volen ésser equiparades a Hèrcules? al déu dels camàlics?

I després hom ens vindrà a parlar del sexe *dèbil*!

Encara recordo el que ens va costar de creuar l'Estret quan anàrem de Gibraltar a Ceuta amb Lord Denfah en cerca de l'home *simi*. I això que anàvem amb un remolcador molt ràpid. Però feia una mar tan avalotada que Lord Denfah deia que costava més de creuar aquell Estret que qualsevol Street de Londres. Que ja és costar!

— Digui tres vegades trenta tres.
— Noranta nou.

El que jo no m'explico és per què aquestes dones volen creuar de Tànger a Gibraltar. Que anessin de Gibraltar a Tànger, ho comprendria. Jo almenys ho faria així. No endevineu per què? Doncs per fugir dels anglesos, una de les meves preocupacions més predominants.

Ara, si volen anar a Gibraltar per fumar de frau i veure el Turó de les Mones, ja es altra cosa; els aprovo el gust.

Diu que tot nedant s'han trobat a voltes rodejades de delfins que les han esparverat. Amb quina facilitat s'esparveren les dones! Sí hi hagués estat jo! Delfins a mil! No ja el delfí, sinó ni Lluís XIV en persona que es presentés lograria esparverar-me.

Justament, en bèsties marines hi tinc una especialitat. Allà al port de Calcuta, quan hi era amb ocasió d'anar a l'Himalaia, recordo que anava a caçar tiburons.

— Caçar! — diu en Jofre el Pelat que entra en aquest moment i amb molta indiscreció mira per sobre la meva espatlla l'articlet que vaig acabant. — Caçar, dius! Els tiburons es pesquen, no es cacen:

— Doncs jo els caçava! Veuràs Allà a Calcuta els tiburons es veuen dormint al fons del mar. Jo hi baixava amb trajo de bany i un punyal a la cintura. M'apropava al tiburó i xaf! punyalada!

— Tot això estaria molt bé, Guillem, si no fos que a Calcuta no hi ha tiburons.

— Es clar, si jo els vaig matar!

— No hi ha tiburons perquè tampoc no hi ha mar, sinó que és port de riu.

— Ingrat! Fer-me quedar així davant dels meus llegidors! I d'això en diuen amics! Quin món, quin món!

Ara, per rehabilitar-me vaig a emprendre una travessia nedant, amb càrrega de tiburons pel camí, en competència amb les *miss* de l'Estret. Em sembla que la faré al Mar Roig, a imitació dels hebreus i egipcis, encara que podria ésser que m'accontentés amb el Bogatell, que al capdavant, també és roig el dia que plou.

Ja us en donaré notícies la setmana entrant.

GUILLEM D'OLORÓ

Pel·lícula de la setmana

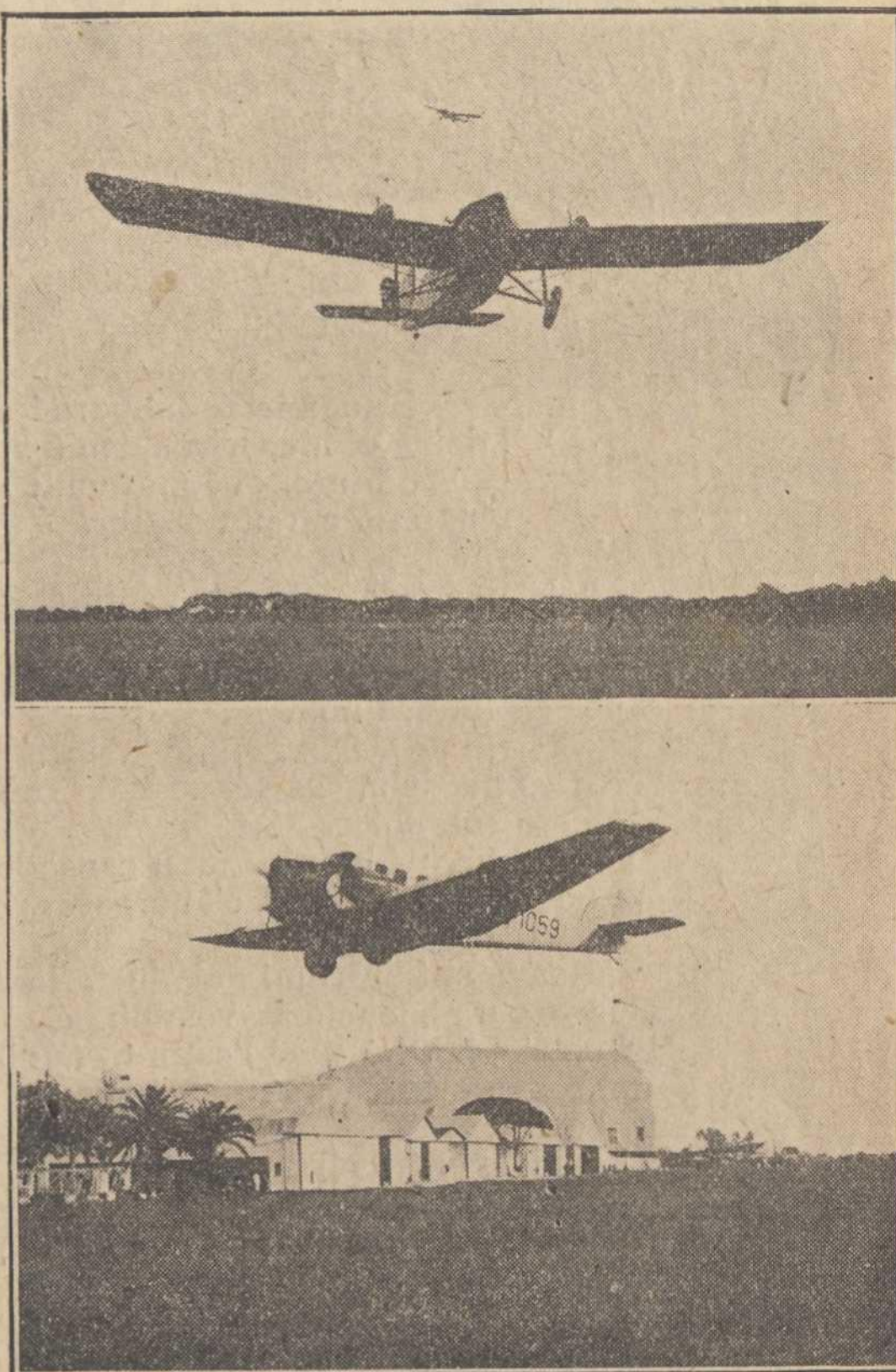
Es gener; fa lluna plena.
La nit és freda i serena.
Regna arreu la quietud...
Tot d'una, amb acords sobtats,
per teulades i terrats
llur nocturn juguen els gats:
«concert en mi.. au sostingut.»

Nyic

EL NOU SERVEI AERI

Som en l'edat de la pressa i les corredisses. Entre els temps en què s'anava a Madrid en diligència i ara que s'hi va en aeroplà quina diferència! I si bé ho mirem, hi ha menys perill ara, perquè abans el perill de bolcar durava quinze dies i ara el perill de caure dura només tres hores.

Les fotografies que avui publiquem són de l'aparell «Rorhbach», que fa el servei Barcelona-Madrid, presa en ple vol i de l'aparell «Junkers», que va de Barcelona a Marsella presa al moment de partir de l'aerodrom del Prat, on es veu un gros hangar de dirigible.

Fot. Gaspar

— Aquesta tos importuna i perillosa, podria vostè evitarla prenent

TABLETAS GABA

DE VENDA A TOTES LES FARMACIES

Caixa petita: 60 cèntims

Caixa gran: 2 pessetes

S'acomiadà del pare i de la mare
i deixà el niu, frisós d'anà a volar.
— Sóc lliure, què més vull? Ara com ara
ningú no em pot manar.

I vola que més vola a la ventura,
el pardalet novell mai deia prou.
S'embadalia en veure la natura:
per ell tot era nou.

Altres pardals més vells veié a collades,
ell era sol, solet.
I quan tingué les ales molt cansades
es deturà al bell cim d'una paret.

Passava allí un camí que duu a la vila
per on a penes no es veia ningú,
i en aquella hora de l'estiu tranquila
el pardalet encara era dejú.

I es deia entre ell: — Mireu que es cosa rara!
Aquests pardals van lluny cercant menjar
quan hi ha vora el camí molles de pa
que no han tocat encara.

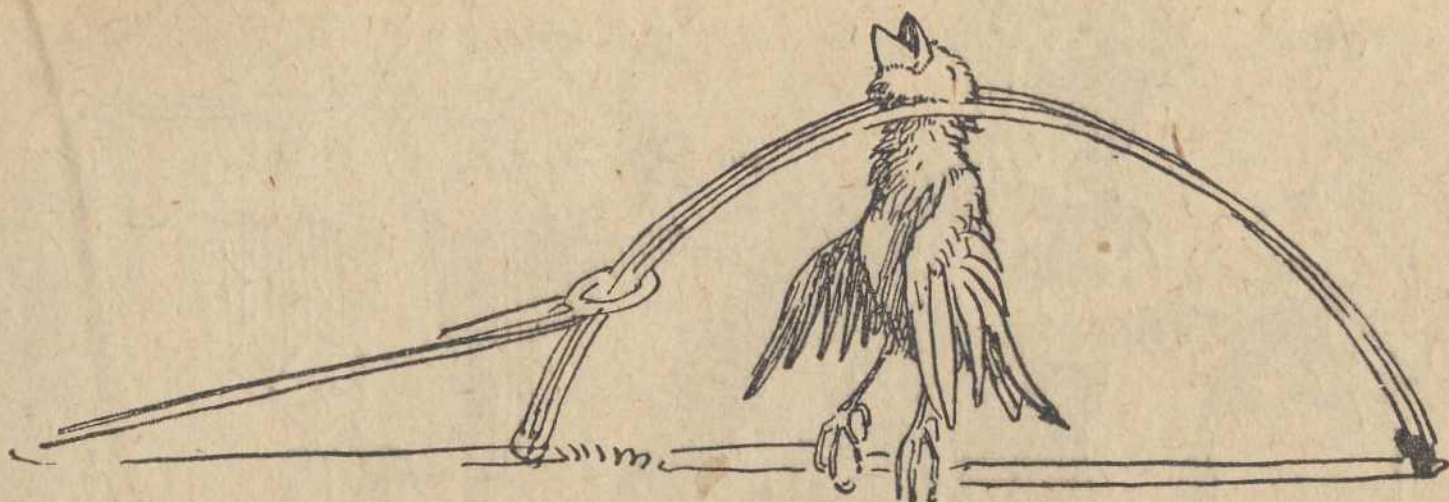
Es ben estrany açò! Són curts de vista
i, no veient-ho, es cansen per què sí?
Aneu, aneu, pardals; jo em quedo aquí,
que el patir gana és cosa sempre trista.

Ara el camí és desert; d'una volada
m'hi deixo anar i en paus. —

I així ho va fer.

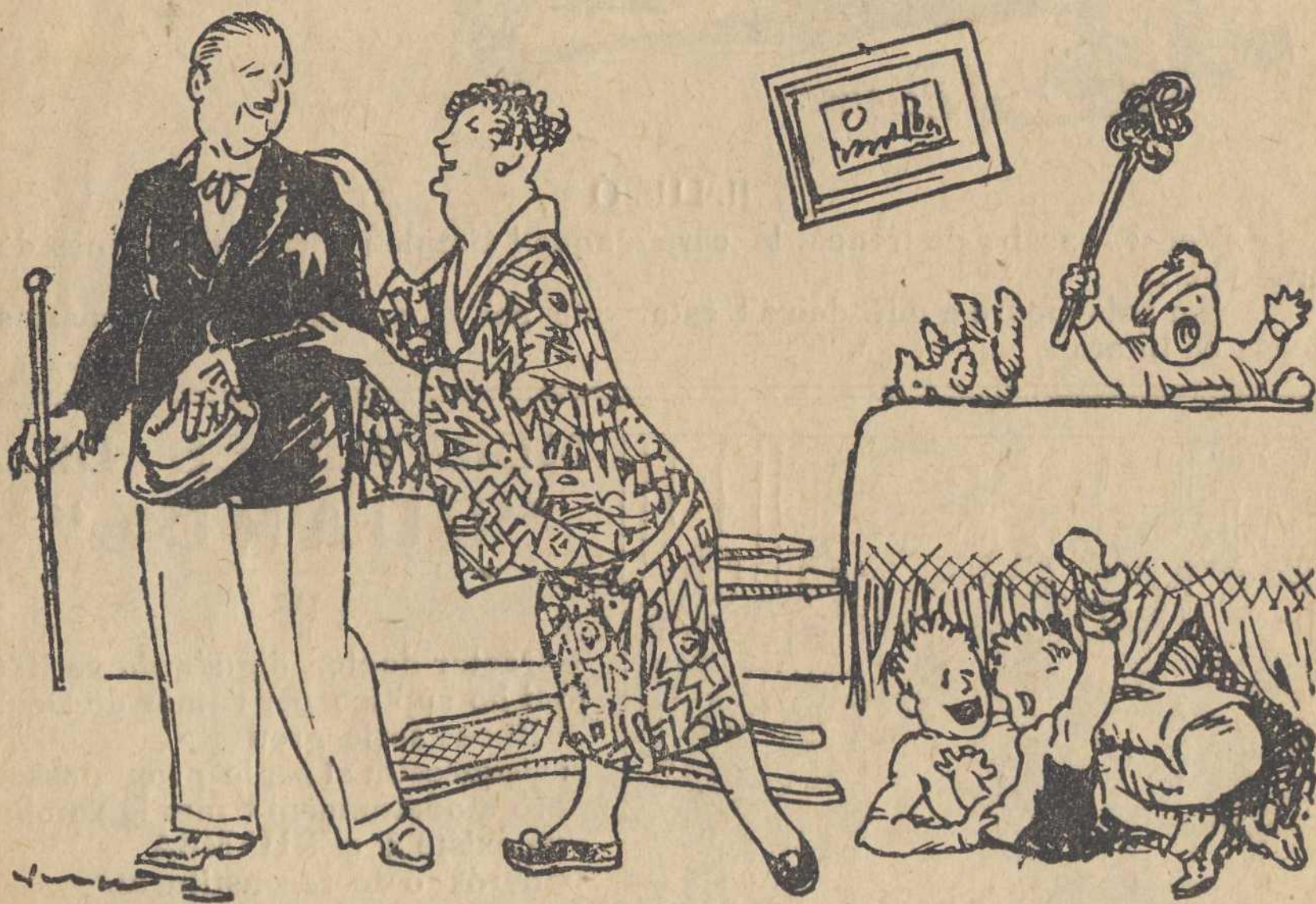
i tot trescant gentil i rialler
obrí el seu bec per dar bona picada.

Mes, oh dissort, quina hora més impial
Picà i quedà agafat va ésser tot u,
i el pardalet novell, pres i dejú
amb el parany al coll més tard moria.

Poc creia, essent novell, que tantes molles
com veia pel camí fossin parany's!
*Pensem que l'experiència és cosa d'anys
tant si anem so's com si tresquem a colles,
i que el que sembla fàcil, més d'un cop
és un parany que enganya essent-hi a prop.*

GUERAU

— Torna aviat, Pep. Enlloc estaràs tan bé com a casa!

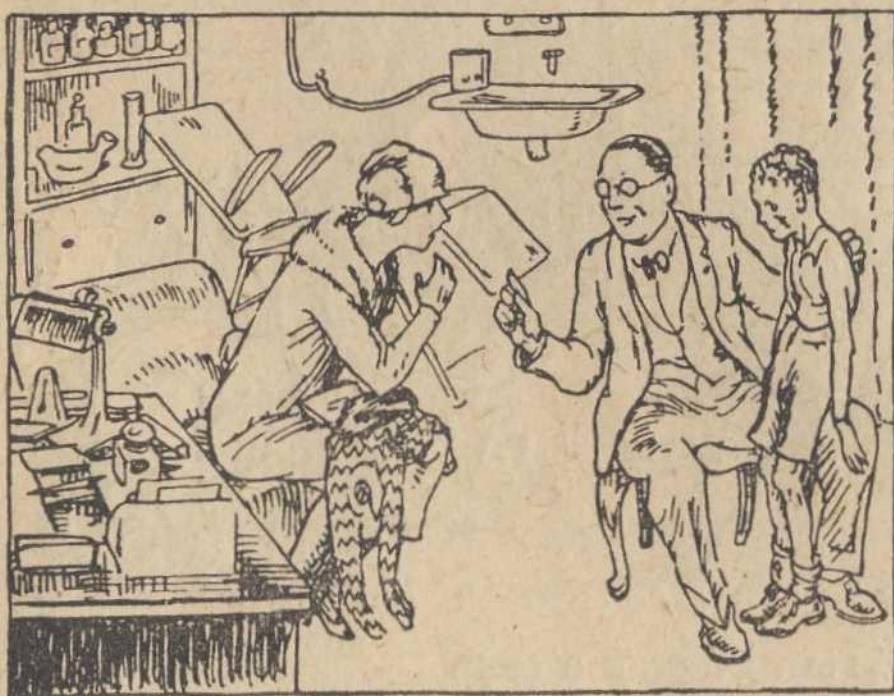

Becquer.

IL·LUSIÓ

— Veus? li acabo de trencar la cara a aquell ximple i encara tinc ganes de tornar-hi...

— Em vols creure a mi? deixa'l estar que pel que veig encara tornaries a casa en llitera.

MERAVELLES DEL “RUAMBA”

IV

— Doctor doctor, digui'm la veritat jo li ho suplico per l'amor de Déu!

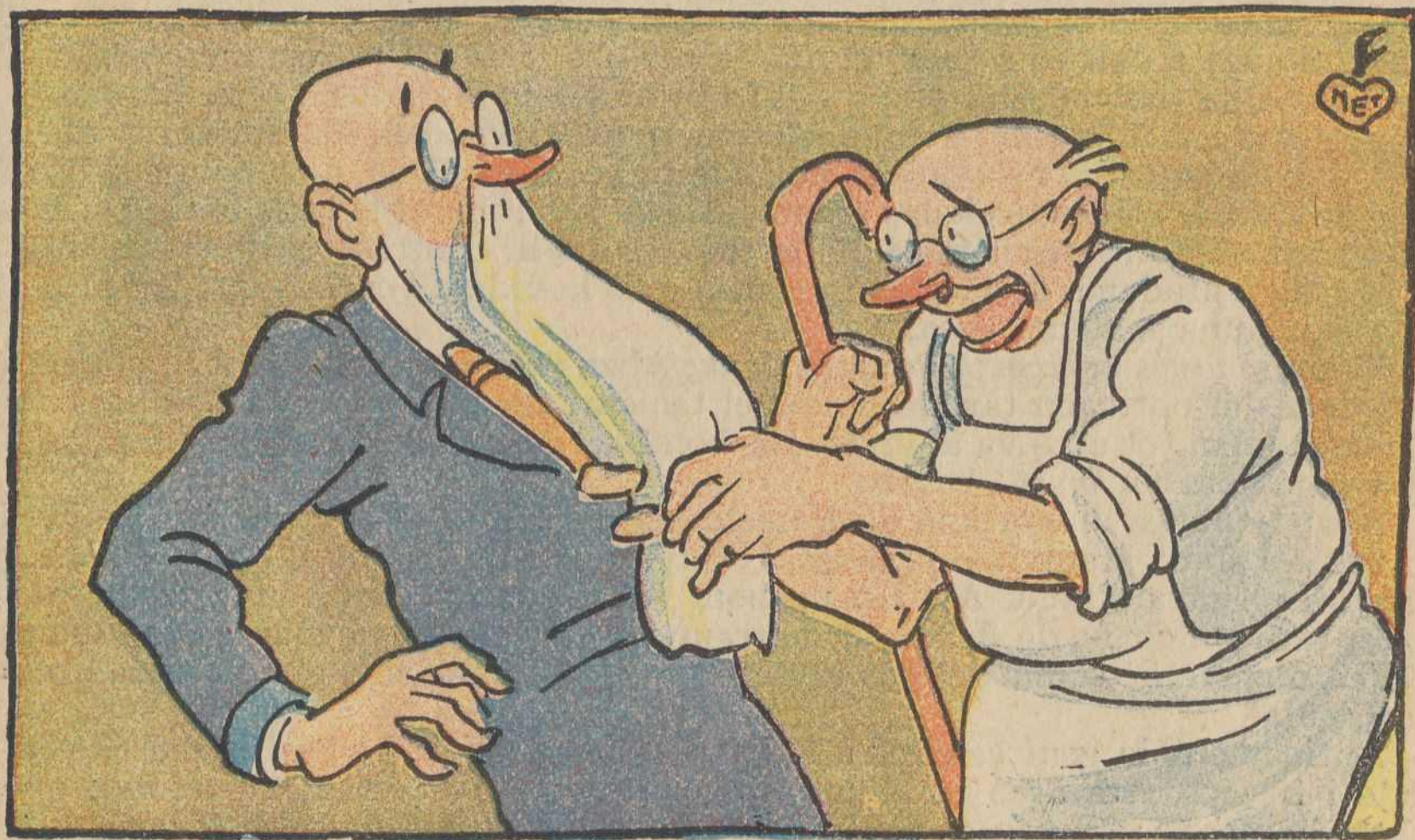
— El cas seria greu si visquéssim al segle prop passat Però modernament t'nim la xamba que existeixi el RUAMBA poderós tónic reconstituent. Que el prengui, simplement!

(Continuarà en el número pròxim).

— Es pot passar, Dr. Lletuga?
 — Entri, entri, que estic fent
 un anàlisi.

— Deixi'm rentar les mans que
 l'anàlisi que feia era d'un mi-
 crobi molt perillós.

— Té, no cal que cerqui la tovallola, aquí mateix me les puc eixugar.
 Digui vostè, digui mentrestant...

CONTRASENTITS D'AVUI DIA

Es ben cert, malauradament cert, tan cert com la mort, que el món avui per avui està totalment trasbalsat.

No es compleixen les lleis físiques, ni les mecàniques, ni les químiques, ni les elèctriques, ni les que manen que a les plataformes dels tramvies no viatgin més que *diez personas y una Autoridad*.

Lleis que semblaven tan immutables, tan serioses i tan *graves* com la llei de la gravetat avui no s'observen ni es compleixen o es compleixen a mitges, talment com les que regulen el preu de les subsistències i la cabuda en els camps de futbol.

Això fa que en aquest rengle de les lleis físiques, hom vegi a cada moment coses tan contradictòries i extraordinàries com la de passejar-se per l'aire mils i mils quilos de pes en forma de dirigible o d'avió, mentre altres coses tan *lleugeres* com en Llauger, o en Ventolrà, no aconseguen enlairar-se dos dits de terra, ni assolir per un instant l'alçària del seu prestigi de *futboleros* de primera magnitud.

I si de les lleis físiques saltem a les lleis naturals, i de les naturals saltem a les escrites, i de les escrites a les dels homes i de les dels homes a les de les dones, ens haurem fet un tip de saltar sense, però, aconseguir altra cosa que tenir formigor a les cames i aferrissar-nos més i més en el convenciment de què en el món tot està capgirat, que res no es manté en el seu centre, que el que hauria d'anar a dalt és a baix, el que té per obligació anar amunt va avall i el que hauria de romandre al mig quiet i tranquil com el dijous o com una persona assenyada, balla si més no el xarleston, el pas del camell i la dansa macabra.

I si d'això que dic i sostinc en volem tenir la prova plena, doneu un cop d'ull al bé de Déu de contradiccions i anomalies que jo he tingut la bona fe i la paciència d'anar anotant en un puny de la meva camisa, contradiccions tretes totes de la vida ciutadana, de la vida moderna o de la vida a l'encant que tot plegat ve a ésser una mateixa cosa.

Veieu si no és ben cert el que us deia: Abans els homes duïen el cabell curt i les dones el portaven tan llarg com el tenien i encara per torna s'hi posaven *añadidos*; Ara tot això va al revés. Els homes el duen llarg i ondulat i les dones llis i curt com un *bisoñé* barato.

Abans quan a un ciutadà de Barcelona li convenia anar de pressa agafava un vehicle, auto, tramvia o *pessetero* i estava segur de fer tot el que li calia fer i encara plegava d'hora. Avui si un hom vol guanyar temps, anar de pressa i no fer tard enlloc, ha de deixar-se de tramvies i automòbils i anar a peu, que és l'única manera de sortir del *pas* encara que això sembli una altra contradicció majúscula.

Antigament la gent cercava a l'hivern, climes càlids, i a l'estiu, països ventilats i frescos. Ara això va d'una altra mena de manera. Les persones que saben de què va se'n van en ple hivern a *La Molina* o a *Saint-Moritz* i en canvi al fort de l'estiu se'n van a Sitges a Caldetes o a Vichy i no manquen optimistes que se'n van a París a l'agost només que perquè han fet l'*idem* amb la diferència del canvi.

Anys enrera, quan anaveu a veure un partit de futbol d'aquells de màxima

conoció, podíeu estar segurs de què, si els equips no empataven, l'un dels dos guanyaria i l'altre perdria, oi? Doncs ara ja no. Ara, en sortir del camp després del partit no sabeu si ha guanyat el que ha guanyat, o si ha guanyat el que ha perdut, o si ha perdut el que ha guanyat, o si ha perdut un altre que no ha perdut ni guanyat perquè no ha jugat, o si tots han perdut com a *Monte Carlo*, o si tots han guanyat com en els dies electorals del malaguanyat Calvet.

En temps de nostres avis, si un valent omplia la cara de bufetades a un altre o el desencolava a força de cops de puny, havia d'heure-se-les amb la policia primer i després amb el jutge. Doncs mireu si ara les coses no són ben diferents. Avui, quan un atleta, a força de mastegots, posa fora de combat a un altre o el deixa plegat com una gàbia vella, li donen una bossa curulla de dollars, li publiquen el retrat als diaris i tothom li adreça felicitacions.

En aquells temps feliços en què jo era un infant, ai Senyor ! sembla que era ahir !, les persones més acabalades i més de nissaga, només podien viure en pis principal perquè habitar pels alts feia pobre. Això també ha canviat. En els originalíssims temps ultra-moderns el signe més vistós de riquesa i suprema distinció, és viure al terrat d'una casa de vuit o deu pisos, com els més modestos coloms de l'antic barri de Gràcia.

I ara, per acabar, encara us en diré una de més grossa.

Sabeu que abans la Rambla de Barcelona era una avinguda poc il·luminada de nit i més aviat fosca? Doncs ara... també.

I el que no ho vulgui creure que ho vagi a veure.

PERE PEM

Del meu calendari

— L'autre dia, pescant a l'escullera
va picar un peix tan gros, que em va
fer caure.

— Et devies mullar molt!

— No, vaig caure a l'esquena del
peix

— Doctor, ja em podria fer una rebaixa en el compte!

— Per què, senyora?

— Perquè el meu fill és el que ha encomanat el xarampió a tots els nens del barri.

Totes les mamàs

COMPREN ELS GÉNERES DE PUNT PER ALS
SEUS NENS I NENES A LA

Casa Vilardell

El senyor Lluís Haberer, un mestre de cases austriac i la seva senyora; tenen 13 filles que amb ells apareixen aquí retratades. Aquest matrimoni sí que deu *batre el record* de's maldecaps!

- Vinc del «Salón de Belleza».
- El deus haver trobat tancat, oi?

PÀGINES VISCUEDES

LA VEU LLUNYANA

No pot dir-se que Llucieta fos una nena gran, d'aquelles que són com donetes entenimentades; però, Déu-n'hi-dó: posant-se de puntetes i estirant-se una mica arribava gairebé als fogons, i, de moment, era tot el que calia.

A més a més, hi havia el recurs d'agafar el caixó que li servia de rebost i de tamboret, atansar-lo als fogons i enfilars'hi per tal d'encendre més còmodament el foc.

I és això el què va fer Llucieta aquell matí d'hivern particularment cru que el fred semblava veure's entrar pel sostre de llaunes velles de la barraca.

Quan va tenir el foc encès, hi va posar a bullir un perol d'aigua. I mentre l'aigua s'escalfava, ella anava esbocinant crostons de pa i els tirava a l'olla, a grapadets.

—Encara no està això?—cridà des de l'altre cantó de cortina la veu aspra del seu pare.

—Ja comença a bullir—respongué ella, mansament.

L'home remugà unes paraules inintelligibles.

La cortina que partia l'encongit recinte de la barraca era una tela de sac aguantada per una canya travessera; tot el que calia per separar el jaç on dormia el pare de l'altra peça, la de respecte com si diguéssim, perquè era la més gran, i ja calia que ho fos, servint com servia de cuina, menjador i dormitori de Llucieta.

Poca estona després ja fumejava la sopa damunt de la taula, amb dues culleres de fusta, una a cada costat de l'olla, un got i una ampolla de gaseosa, plena de vi.

L'home, el pare de Llucieta, va comparèixer tot acabant de lligar-se les calces amb una cordeta, a tall de cinturó.

La seva primera mirada fou per a l'ampolla de vi. No era que fos un embriac habitual, no. El vi, però, li agradava; el vi negre sobretot, que té el gust aspre i domina el regust de la pipa, i després abriga el ventre amb la seva escalforeta.

Després d'engolir un seguit de cullerades, l'home enretirà l'olla tot dient:

—Au, té!

Llucieta, que havia estat entretenint-se, mig girada de cara al pedrís del fogó, agafà l'olla i s'acabà la sopa que el seu pare li havia deixat.

Entretant, ell s'eixugà la barbeta amb el revés de la mà, tot acariciant l'ampolla amb un esguard avellutat. Abocà el vi a dins del got tot fent-lo xarbotar per tal que el sentit de l'oïda no es quedés sense fruïment, ja que l'olfacte gaudia amb la bravada, i el gust ja no cal dir com se les prometia de felices per a molt aviat, i xarrupà amb delícia.

Quan ja no quedava més que la meitat del contingut a dins del got, se l'acabà d'una sola vegada. Paladejà sorollosament, fent espetegar la llengua contra el paladar, i esbufegà sorollosament, de satisfacció.

—Porta el sac, apa!—manà a Llucieta, sense ni mirar-se-la tan sols.

Entretant ell emplenà la pipa amb unes polzades de tabac humit i infecte, que va treure de la butxaca de l'abric repelat i greixós, que Déu hagi perdonat qui l'estrenà, i, després d'encendre-la, es posà a xuclar amb una fruïció d'irracional.

—Au, afanya't!—cridà a la seva filla.

Llucieta ja estava a punt feia un moment, però no replicà. Amb el sac buit a les mans esperava que el seu pare hagués encès la pipa per donar-li'l.

Entretant se'l mirava amb un amor i una pietat que posava en els seus ulls d'infant miseriós i trist, una expressió tota maternal.

Per tenir content aquell pare reganyós i malhumorat, què no hauria fet la pobra nena!...

D'una estrebada el pare li prengué el sac de les mans, i sortí.

Llucieta sortí a la porta de la barraca per veure'l marxar.

L'home s'allunyà, amb el sac a l'espatlla, la passa incerta, tot deixant voleiar darrera seu glopades de fum que s'enfilaven un instant com una bombolla de sabó, i es desfeien tot seguit, esllenegades.

Abans no el va perdre de vista, l'home es va ajupir qui sap les vegades per collir els papers que trobava tot passant i que ensacava de tant en tant.

El fred, aquell matí, punxava la pell de la cara, vivament. Havia glaçat de matinada pels voltants de Montjuïc, i els clots dels arbres conservaven encara una crosta de gel que els xicots, tot anant a escola, s'entretenien a rompre amb la punta del peu o a cops de roc.

L'home es va allunyar per la carretera del Port, i Llucieta entrà a la barraca per endreçar-la.

No era gens alegre la vida de Llucieta, i no pas perquè fos pobra i hagués de viure en aquella barracota on calia dormir vestits per no morir-se de fred. El seu trist viure li venia del dol d'haver vist morir la seva mare i, potser tant com d'això, de la pena que li feia veure el seu pare tan

malhumorat i haver de sentir-lo cridar sempre, perquè mai no li feia prou bé les coses.

Era aquesta la seva pena grossa: no poder arribar a tenir mai content el seu pare, tot i que feia el què podia i el millor que sabia per aconseguir-ho. Les coses que ella creia que havien de plaure-li, desencadenaven a la millor les seves ires d'una manera que feia esfereir.

Quants moments d'esglai havia hagut de passar la pobra criatura, sentint cridar el seu pare, i amenaçar i donar cops de puny damunt de la taula, encès de furor que semblava que havia d'esfondrar-ho tot!

Un dia, perquè ella, creient donar-li consol li parlà de la mare morta, l'home es sublevà com un foll.

—Avui fa dos anys que va morir la mare—havia dit la pobra nena.

I, el què menys esperava, el seu pare li respongué, enutjat, a crits:

—Això has de retreure'm! Que et penses que has de donar-me cap llicó?

Es que potser vols venir-me a dir que aleshores no bevia com ara?...

Llucieta hagué de fugir cap a fora per no esclatar a plorar davant mateix d'ell.

Altres vegades els crits i les terribles amenaces eren perquè a l'hora de menjar no hi havia vi a taula. Ell donava, de tant en tant uns quants diners a la Llucieta per tal que ella comprés pa i vi, carbó i el que fes falta, segons la seva pròpia frase. Després es quedava tranquil, tan tranquil que li semblava que el què havia donat havia de bastar per sempre.

Així ho feia pensar almenys el fet que cada vegada que Llucieta li demanava si li podia donar diners per queviures, l'home es sortia de polla-guera i maleïa els diners, i amenaçava ensorrar-ho tot, amb ell al mig.

I com que amb aquest trasbals s'hi trobaven sovint, perquè, com més anava, l'home més s'aficionava a la beguda i a les cartes, i a les sòrdides companyonies de la taverna del cantó, la Llucieta va haver d'enginyar-se per a fer durar més els diners o trobar-ne, quan li'n mancaven.

Ni així, però, el podia tenir content, i la pobra noia es preguntava quins torts havia comès, o quina tara podia portar al damunt per excitar d'aquesta manera la irascibilitat del seu pare.

Prou que va arribar un dia que ho va saber.

Un matí, al mateix moment que el pare de Llucieta, amb el sac al coll, sortia de la barraca, es va trobar amb un home, un que havia estat veí del pati de les barraques.

—Com va Joan?—va dir-li el conegut.

—Hola Gregori. Com vols que vagi? Sempre amb el maleït sac a l'espatlla per amb prou feines arregar per un got del negre!—remugà agraïment en Joan.

Gregori, amb un aire important, li va respondre:

—Jo me la passo bastant bé per ara.

El pare de Llucieta se'l mirà encuriós. No li digué res, però se li veia a la cara i als ulls la sorpresa que li havien causat les paraules d'aquell home. Com podia ésser—es preguntava en Joan—que aquell home, vidu com ell, amb un fill per record, pogués dir que se la passava tan bé?... Són ganes de fer el fatxenda!—pensà.

L'altre li llegí el pensament a la cara, i s'explicà:

—Sempre porto un pessic de diners a l'armilla i fumo tabac d'estanc.

—Doncs, de què fas?—li preguntà en Joan, cada vegada més encuriós.

—Mira... Busco feina—respongué en Gregori.

En Joan se'l mirà estupefacte, amb una engruna de dubte de si aquell antic veí no es trufava d'ell, o qui sap si era que n'havia begut un got de massa.

Però no hi havia res d'això.

—Jo busco sempre feina, i, entretant és el noi, qui treballa!—aclarí en Gregori.

Llucieta sentia desde la barraca tota aquesta conversa.

—El noi? El teu noi?

—Sí; en Roc, no te'n recordes?

—Però, si era un brivall; que tu sempre deies que no en faries mai res!

—Doncs, ja veus. Ara ell els guanya per a ell i per a mi... Té, vols un cigarret d'aquests? Es més séc que el que tu fumes.

En Joan prengué el cigarret, d'esma, i d'esma també exclamà:

—Es el que jo pensava sempre. Oh, no creguis que no tingui els meus pensaments, jo, també!

—Bé, què és el que penses?

—Penso que la meva desgràcia és tenir una mosca en comptes d'un xicot! Maleïda l'estrella!

Dins de la barraca Llucieta s'extremí, i una vermellor, tan aviat freda com roent li puja a la cara.

—Si jo hagués tingut un xicot també fumaria d'estanc, Gregori; però és una mosca... I jo et pregunto: què en pots fer d'una mosca? De què et pot servir una noia magra i esmirriada com la meva?... Però què fa el teu xicot?

—Fa el "llimpia". Sí, noi. El "llimpia". Ell mateix es va fer el caixó amb el seu peu i la seva portelleta, i el trobaràs cada dia allà a la Plaça d'Espanya, vora la barana del "metro" fent un parell darrera l'altre. Cada vespre em porta tres o quatre pessetes, sense comptar el descompte que es deu fer per als seus gastets.

En Joan se'l mirava ple d'admiració i d'enveja.

—I tu no fas res?

—Ja t'ho he dit: jo busco feina sempre, i sempre en buscaré. Entretant un hom s'ocupa i pren el sol... Però, què fem ací drets! Vina fins al bar, que prendrem un vermut. Jo convido.

Es van allunyar.

Llucieta es quedà que semblava que li havien buidat l'animeta. Ara comprenia el desori etern del seu pare i l'avorriments que li tenia! Ella que hauria volgut complaure'l i tenir-lo content i veure'l somriure i que l'estimés com ella l'estimava, havia de veure que mai no podria, per més que fes, aconseguir res del que tant desitjava!

Plorà i pregà fins que la feina li ho permeté.

El què ella havia temut arribà. D'ençà de la conversa amb Gregori, el seu pare es mostrà més rigorós i més agre contra d'ella. Res no li trobava bé; i de fàstic que devia fer-li ni tan sols se la mirava.

Ella ho sofria tot amb una dolorosa resignació, més enutjada contra ella mateixa que contra el seu pare. Perquè, malgrat tot el què estava passant, ella se l'estimava encara el seu pare, i el seu desig més vehement era encara veure'l content i feliç, que res no li manqués i que tornés al seu cor l'alegria que feia tant de temps que no hi entrava.

* * *

Un dia, mentre ella estava encenent el foc i el seu pare dormia encara,

un noiet mal vestit amb unes robes velles i massa grans per ell, es deturà a la porta.

—Em donaries un bocinet de pa, que tinc gana?—demanà el noiet.

Llucieta es girà per dir-li que Déu l'ampari. Però, en veure'l un sentiment de profunda pietat la penetrà.

—El tenim molt justet; però ací en tens un bocí.

—Si em volguessis deixar acostar una mica al foc... Tinc un fred, si ho sabies!

Ella li féu senyal que entrés a poc a poc.

I fou en veure aquell noiet a dins de la barraca que Llucieta va tenir el gran pensament.

—D'on ets?—preguntà al noiet.

—Ara no sóc d'enlloc—respongué ell.

—No tens pares?

—No.

—Ni casa?

—No. Tampoc no tinc casa.

—I no et plauria de viure ací amb el meu pare?

—Molt que m'agradaria.

—A ell també li agradaria molt... Calla! Em sembla que es lleva.

Llucieta es quedà escoltant uns moments.

—No; m'havia equivocat. Encara dorm. Dignes: et vols quedar amb ell?

—I tu, doncs?

—Jo... Jo no em puc quedar, perquè, saps, jo, com que sóc noia...

—No t'estima?

—A mi?... Sí; sí que m'estima; però, jo, no li faig prou bona companyia; ni el puc ajudar...

—Ajudar? Què cal que faci, doncs?

—Oh, no gaire cosa... veus, el matí encendràs el foc i faràs les sopes... Aviat en sabràs. No costa res. Veus? Poses l'aigua aquí...

I li explicà com es fan les sopes.

Després li donà bons consells.

—Si el veus massa enquimerat, és millor que no li digues res... Però tu ja li podràs parlar sempre; perquè a tu, que ets noi, t'estimarà...

—Què tens? Per què plores?

—Qui jo, ploro? Que no veus que és el fum?...

—Però no em dius què em caldrà fer.

—Prou que ell t'ho dirà. Mira, n'hi ha que ells mateixos es fan un caixonet per fer el "llimpia" i guanyen molt...

—I tu on aniràs?

—Sí, mira; jo... Però, això no és del cas. El què cal és que el pare estigui content, saps; que ell no és dolent, no. I si de vegades ho sembla, és de la tristesa que el consumeix d'ençà que es va morir la mare... Tu podràs aconsolar-lo, que jo no he pogut; tu li podràs guanyar el què cal perquè no manqui mai pa ni vi a taula... Jo, quan s'acabaven els diners no podia fer res més que el què feia: sortia a captar d'amagat, fins que feia pous cèntims... Però ell no ho sabia. Tu no caldrà que captis. Et fas el caixonet, com n'hi ha que se'l fan...

—No; no; jo no em vull pas quedar. Jo no el conec el teu pare...—s'arronçà el noiet.

—Fes-ho per l'amor de Déu, noi. Jo t'ho demano. Estaria tan content el pare si, en llevar-se et trobés ací i a mi no hagués de veure'm mai més!...

En dir això, una onada de sentiment li pujà a la gorja i s'amagà la cara entre els braços per plorar sense que el seu pare la sentís.

En aquell moment, però, la cortina de sac s'alçà, i aparegué en Joan.

El xicot, en veure'l fugí comes-ajudeu-me. Llucieta es quedà com corglaçada.

Com que el seu pare no es movia, ni cridava, ni parlava tan sols, Llucieta li adreçà una mirada fugitiva; però tot seguit se'l tornà a mirar per ben assegurar-se que havia vist bé.

El seu pare se l'estava mirant amb uns ulls plens de tendresa i de recança, que brillaven amb la llusor inconfundible de les llàgrimes.

Quan ell va trobar amb el seu esguard els ulls de la seva filla el sentiment li desbordà.

—Filla, Llucieta!—exclamà, avençant cap a ella per abraçar-la.

Van romandre així, una estona silenciosos.

Després ell, assegut en el banquet, vora la taula, amb un braç passat a la cintura d'ella, li parlà així:

—T'he sentit, filleta, t'he sentit, i ha estat com un miracle a dintre meu. Tu saps que d'ençà que es morí la teva mare, no havien pogut pujar més llàgrimes als meus ulls: doncs, com més t'anava sentint, més estret se'm feia un nus aquí a la gola que m'escanyava, fins que els ulls se m'han amarats... No, Llucieta, no te n'has pas d'anar, que només de sentir que em volies deixar, i que serien unes mans estranyes les que posarien la meva sopa a taula, he comprès la falta que em faries. No em deixis, Llucieta; que

ja t'estimaré; que t'estimaré tant com mereixes; i, ara perdona'm tot el que, boig de mi, t'he fet sofrir, que ja no succeirà més, perquè tornaré a l'ofici que en mala hora vàreig deixar i tornarem a viure com quan "ella" vivia; que avui, en sentir-te parlar, ha estat com si en el meu cor hagués sentit la veu d'ella, una veu dolça i llunyana que em despertava tendreses adormides i m'assenyalava el camí del meu deure.

Llucietta no podia parlar de tan viva que era la seva emoció i respongué a les paraules del seu pare amb una besada llarga i forta que no s'acabava mai, i que ell li tornà, tendra i amorosa, com penyora de la promesa que li acabava de fer, i que complí ben aviat i fidelment.

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES

.....
BIBLIOTECA "GENTIL"
.....

El dia 1.er de febrer sortirà la nova novel·la d'en Josep M.ª Folch i Torres

UNA TRISTA HISTORIA

Coberta per Albert, il·lustrada per Junceda.

Preu UNA pesseta

Ja ha sortit el V volum de

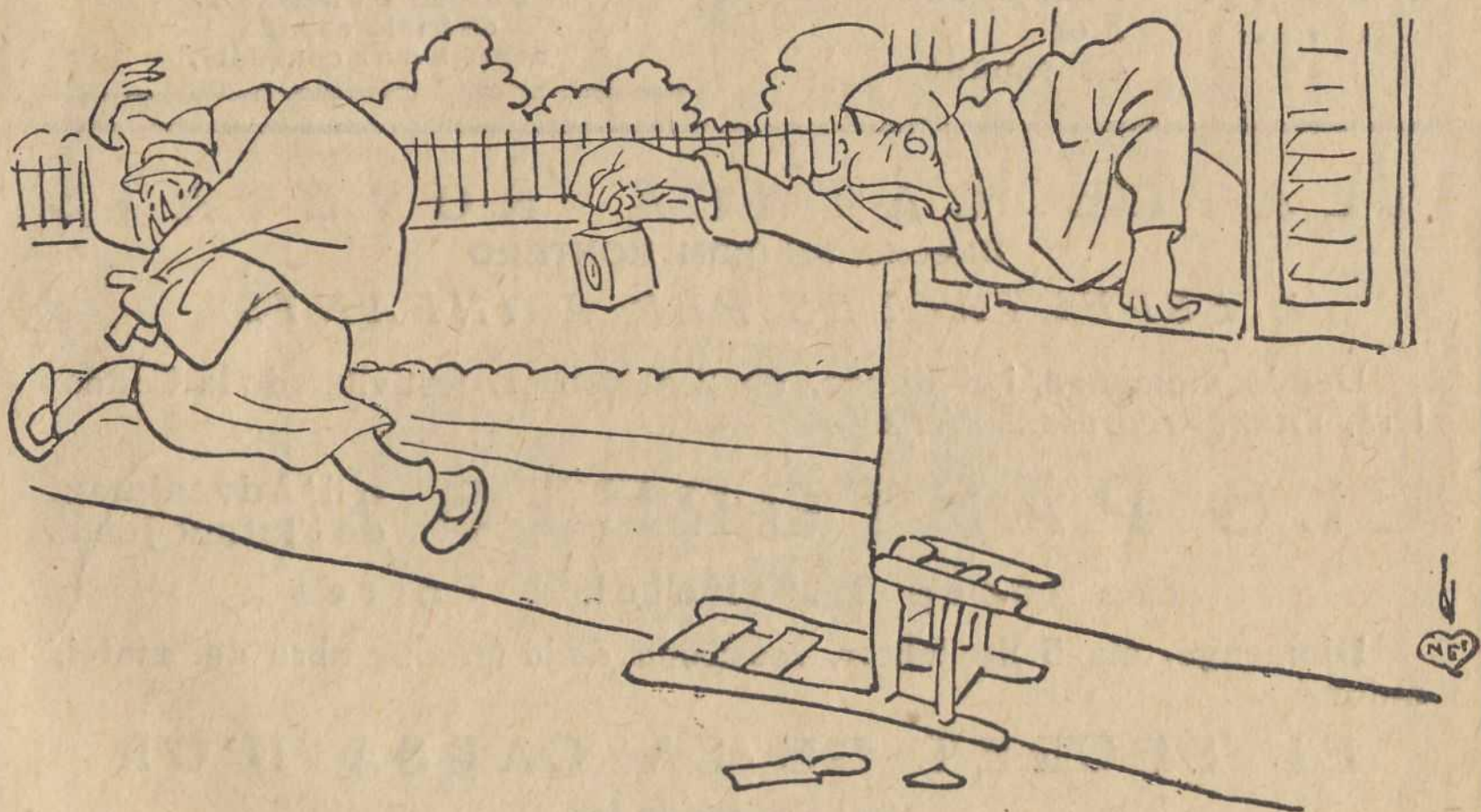
PÀGINES VISCUDES

Dibuixos de Junceda.

Preu: UNA pesseta

El dia 15 de cada mes, un volum de *Pàgines viscudes*.

A la llibreria Baquà, Cardenal Casañas, 4, i en llibreries i quioscos.

FRESCOS

- Ep, senyor lladre, que no s'ho emporta tot, que es descuidava això!
- Guardi m'ho que penso tornar.

ENDEVINA EN DEVINETA

TARJA

En Gabriel Xirau Matàgera

Combinar aquestes lletres de manera que donin el nom d'un drama català i el nom i cognom del seu autor.

MONTSERRAT ALEMANY

LOGOGRIF NUMERIC

1 2 3 4 5 6 7 8	Ciutat egipcia
4 2 3 4 2 5 6	Ciutat catalana
4 6 3 8 2 3	Estació
4 2 5 5 6	Poble català
1 7 1 6	Pessumadors
4 7 6	Parentiu
8 2	Nota musical
4	Consonant

TIN-TIN

ENDEVINALLA

Jo faig la pau entre els reis
que estaven més barallats;
sumo i resto i multiplico
i alegro els enamorats.

Adap. JOSEP CARNER

ROMBE

.	Consonant
.	Moneda
.	Nom d'home
.	Flor
.	Consonant

Solucions al número passat

A la tarja: *Juny, La pedregada, Matinada, Somn gris. Isale.*

A l'endevinalla: *Midó.*

URODONAL

disolvent de l'àcid úric

s'expèn en flascons
de triple cabuda
per una cura completa.

TEATRE CATALA NOVELTATS

Direcció: JOAQUIM MONTERO

ESPECTACLES PER A INFANTS

Demà, diumenge, i el diòus, dia 2 de febrer, festivitat de la Candelera, últimes representacions de

ELS PASTORETS o l'Adveniment de l'Infant Jesús

d'en Josep M.ª Folch i Torres

Diumenge, dia 5 de febrer, reestrena de la famosa obra del mateix autor

EL SECRET DE LA CAPSA D'OR

amb les rondalles

«TONI GUIDA» i «LA RATETA QUE ESCOMBRAVA L'ESCALETA»

CALZADOS MINERVA S.A.

PER ALS INFANTS

Coneixem els disigs de les mares. Dur els seus nens vestits i calçats impecablement, amb elegància exquisida.

Totes les mares desitgen per als seus fills allò millor que es fabrica, allò millor que existeix en el comerç. I per aconseguir llurs disigs, hi posen major esforç, major interès que quan es tracta de comprar per a elles mateixes. L'adquisició del calçat convenient és la tasca més difícil. Car escollir la sabateta completa, perfecta, que uneixi a la forma primorosa i delicada, la qualitat que assegurí amb la solidesa una defensa absoluta contra pluges i humitats

Visiti'ns amb els seus nens, amable senyora, i tingui la seguretat que en la nostra casa hi trobarà precisament allò que vostè desitja, no allò que només s'assembla al que vostè cerca.

Cada DIJOUS, obsequiem els nostres petits clients amb valuosíssimes joguines que hem rebut d'Alemanya i d'Anglaterra

Via Laietana, 30
Salmeron, 71; Pelai, 11; Rambla Estudis, 4;
Pasatge Colom, 2 (entrada Plaça Reial) i Escudillers, 6.

XOCOLATA AMATLLER

